

De heer P. Wennink
p/a Secretariaat Ministerie van Economische Zaken

Betreft: Uw opdracht om advies uit te brengen over de versterking van het Nederlandse investeringsklimaat en verdienvermogen.

Langbroek, 23 oktober 2025

Geachte heer Wennink,

Met grote belangstelling volgt FBNed | Familiebedrijven Nederland uw opdracht om de aanbevelingen uit het rapport van Mario Draghi te vertalen naar de Nederlandse context en een advies uit te brengen over de versterking van het Nederlandse investeringsklimaat en verdienvermogen. Wij juichen deze opdracht toe. Het is namelijk hoog tijd om structureel te kijken naar het verdienvermogen van Nederland op de lange termijn en welke rol bedrijven daarin spelen en kunnen spelen. In dat toekomstbeeld kan de meest voorkomende ondernemingsvorm niet ontbreken: het Nederlandse familiebedrijf.

Familiebedrijven als anker van het verdienvermogen

Familiebedrijven en ondernemers vormen het kloppend hart van de Nederlandse economie, al generaties lang. De 300.000 familiebedrijven zijn goed voor ruim 44% van de werkgelegenheid in het niet-financiële bedrijfsleven. Gezamenlijk realiseerden zij een omzet van 595 miljard euro en voegden ruim 152 miljard euro aan waarde toe aan de Nederlandse economie. (CBS, 2024). Van de 500 grootste bedrijven in Nederland is 38% een familiebedrijf en nog eens 14% is een DGA-onderneming (EW Magazine, 2024). Familiebedrijven bouwen aan lange termijn continuïteit. Zij investeren, innoveren en verduurzamen met een horizon van generaties. Door hun aanpassingsvermogen en stevige financiële basis hebben familiebedrijven een dempend effect op economische schommelingen (SEO, 2024). Daarmee zijn zij een belangrijk anker voor ons verdienvermogen.

De lange termijn als onderscheidende kracht

Waar beursgenoteerde ondernemingen en private equity ondernemingen gedreven worden door aandeelhouders die gefocust zijn op waardecreatie en kortetermijnwinsten, worden familiebedrijven gekenmerkt door lange termijn verantwoordelijkheid. Met hun ervaringskennis en ondernemerschap kiezen zij bewust voor duurzame groei, zodat het familiebedrijf nog generaties kan ondernemen. Daarom onderscheiden familiebedrijven zich van andere ondernemingen. Het doet ertoe wie de eigenaar is.

Eigenaarschap met een langetermijnvisie versterkt niet alleen de weerbaarheid van onze economie, maar ook onze strategische autonomie. Wanneer het eigendom van bedrijven in Nederlandse handen blijft, behouden we zeggenschap over onze bedrijven, kennis en kritische economische processen. Als we sleutelbedrijven verkopen aan partijen uit landen waarmee we nu of in de toekomst niet op goede voet staan, verliest Nederland niet alleen economische waarde, vloeien winsten naar het buitenland maar verliezen ook invloed en strategische veiligheid.

Familiebedrijven als versneller van verduurzaming

De transitie naar een duurzame economie vraagt om bedrijven die durven investeren in de toekomst. Juist familiebedrijven lopen hierin voorop, het zit namelijk in hun DNA. Familiebedrijven ondernemen voor generaties dus verduurzaming van het bedrijfsproces is een continue bezigheid. Deze intrinsieke

motivatie om het bedrijf goed door te geven aan de volgende generatie, in combinatie met toegevoegde economische waarde, benadrukt de de maatschappelijke positie van het familiebedrijf. Steeds meer familiebedrijven en family offices investeren een deel van hun familiekapitaal in andere ondernemingen, start-ups en scale-ups en dragen zo ook bij aan vernieuwing en verduurzaming.

Zonder maakindustrie geen nieuwe industrie

De maakindustrie, grotendeels gedragen door familiebedrijven, is de ruggengraat van onze technologische en innovatieve kracht. Zonder een sterke maakbasis kan Nederland geen leidende rol spelen in de industrieën van de toekomst. Een gezond industrieel ecosysteem begint bij bedrijven die blijven produceren, opleiden, investeren en innoveren in Nederland. Familiebedrijven vervullen hierin een cruciale rol. Zij zorgen voor werkgelegenheid in de regio, leiden vakmensen op en houden kennisontwikkeling en productie dicht bij huis. Daarmee versterken zij niet alleen onze economie, maar ook onze strategische autonomie: het vermogen om als land zelf te kunnen blijven maken, innoveren en beslissen.

Goed investeringsklimaat betekent ook een goede bedrijfsopvolging

Een voorspelbaar investeringsklimaat is goed voor alle bedrijven. Bij familiebedrijven speelt een ander aspect dat uniek is: de voortzetting van het bedrijf door de volgende generatie. Met het opgebouwde ondernemingsvermogen, de ervaringskennis en het sociaal kapitaal kunnen familiebedrijven blijven bijdragen aan het verdienvermogen. Het is van groot belang dat er goede bedrijfsopvolgingsregelingen zijn zodat het ondernemingsvermogen en daarmee de continuïteit van het bedrijf door voortzetting via schenking of vererving niet wordt uitgehold door belastingen. Ook andere Europese landen kennen soortgelijke bedrijfsopvolgingsregelingen. Een gelijk speelveld is ook van groot belang voor ons concurrentievermogen.

Voeding van lange termijn innovatie

Tot slot vragen wij aandacht voor de achteruitgang van excellent wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Nederland verliest steeds meer positie op internationale ranglijsten als het gaat om de kwaliteit van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Daarmee droogt ook de voeding van de innovaties van overmorgen op omdat talent verdwijnt naar het buitenland en zowel universiteiten, hogescholen als het bedrijfsleven minder aantrekkelijk worden. Wij pleiten daarom voor meer middelen voor excellent wetenschappelijk onderzoek om ook ons verdienvermogen op termijn op peil te houden en te zorgen dat (familie-)bedrijven geïnspireerd en gevoed blijven worden met nieuwe kennis.

Onmisbare rol voor familiebedrijven in langetermijnvisie

Wij verzoeken u om in uw analyse de maatschappelijke en economische bijdragen van familiebedrijven expliciet te erkennen als structurele factor voor het verdienvermogen van Nederland. FBNed deelt graag kennis en data om deze dimensie in uw rapport verder te onderbouwen, bijvoorbeeld via casussen van familiebedrijven uit de praktijk.

Wij zijn ervan overtuigd dat uw rapport een waardevolle impuls zal geven aan een debat dat hoognodig gevoerd moet worden. Nederland heeft een overheid nodig die durft te kiezen voor een langetermijnvisie op ons verdienvermogen. Een visie die niet alleen draait om kapitaal en technologie, maar ook om eigenaarschap en verantwoord ondernemerschap over generaties heen.

Met vriendelijke groet,

Albert Jan Thomassen
Directeur FBNed | Familiebedrijven Nederland